

C/2024/484

23.1.2024

P9_TA(2023)0239

Wysokiej jakości staże w UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2023 r. zawierające zalecenia dla Komisji dotyczące wysokiej jakości staży w Unii (2020/2005(INL))

(C/2024/484)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 292 TFUE w związku z art. 153 i 166 TFUE,
- uwzględniając art. 153 ust. 2 lit. b) TFUE w związku z art. 153 ust. 1 lit. b) TFUE,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży ⁽¹⁾ (zwane dalej „zaleceniem Rady z 2014 r.”),
- uwzględniając sprawozdanie podsumowujące Komisji z dnia 3 sierpnia 2022 r. z internetowych konsultacji publicznych wspierających ocenę zalecenia Rady z 2014 r. w sprawie ram jakości staży ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu z dnia 27 lipca 2017 r. pt. „Fraudulent contracting of work: Abusing traineeship status (Austria, Finland, Spain and UK)” [Nieuczciwe formy zatrudnienia: niewłaściwe wykorzystanie statusu stażystów (Austria, Finlandia, Hiszpania i Zjednoczone Królestwo)] ⁽³⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z października 2018 r. pt. „Traineeships under the Youth Guarantee – Experience from the ground” [Staż w ramach gwarancji dla młodzieży – doświadczenia zdobyte w praktyce] ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 października 2016 r. pt. „Gwarancja dla młodzieży i inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych trzy lata później” (COM(2016)0646),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 4 października 2016 r. na temat zastosowania ram jakości staży (SWD(2016)0324),
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępujące zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 października 2020 r. w sprawie wzmocnienia gwarancji dla młodzieży ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie silnej Europy socjalnej na rzecz sprawiedliwej transformacji ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie wzmocnienia pozycji młodzieży w Europie: zatrudnienie i odbudowa społeczna po pandemii ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie spuścizny Europejskiego Roku Młodzieży 2022 ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 88 z 27.3.2014, s. 1.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13118-Quality-Framework-for-Traineeships-review-evaluation-/public-consultation_pl.

⁽³⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/information-sheet/2017/fraudulent-contracting-of-work-abusing-traineeship-status-austria-finland-spain-and-uk>.

⁽⁴⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8163&furtherPubs=yes>.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 395 z 29.9.2021, s. 101.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 75.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 342 z 6.9.2022, s. 265.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 167 z 11.5.2023, s. 83.

- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych, proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r. podczas szczytu w Göteborgu, w szczególności jego zasady nr 1 i 4, plan działania Europejskiego filaru praw socjalnych oraz deklarację szczytu społecznego Porto z 2021 r. zobowiązującą do współpracy na rzecz Europy socjalnej i wzmocnienia spójności społecznej,
  - uwzględniając dokument końcowy Konferencji w sprawie przyszłości Europy z dnia 30 listopada 2022 r., przyjęty w ramach Europejskiego Roku Młodzieży, w szczególności propozycję nr 47, środek nr 5, gdzie wzywa się do zadbania „o to, by staże i miejsca pracy młodych ludzi spełniały normy jakości, w tym w odniesieniu do wynagrodzenia, przez zlikwidowanie przepisów dotyczących płac minimalnych dla młodzieży oraz wszelkich innych dyskryminujących przepisów prawa pracy dotyczących młodzieży, a także wprowadzenie prawnego zakazu bezpłatnych staży na rynku pracy i poza edukacją formalną”,
  - uwzględniając ocenę Komisji z dnia 10 stycznia 2023 r. dotyczącą zalecenia Rady w sprawie ram jakości staży,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, którego stronami są wszystkie państwa członkowskie UE, w szczególności art. 7 lit. a) pkt (i) o godziwym zarobku i równym wynagrodzeniu za pracę, art. 7 lit. c) o równych dla wszystkich możliwościach oraz art. 9 o prawie każdego do zabezpieczenia społecznego,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. ustanawiające wspólne ramy statystyk europejskich dotyczących osób i gospodarstw domowych, opartych na danych na poziomie indywidualnym zbieranych metodą doboru próby, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 808/2004, (WE) nr 452/2008 i (WE) nr 1338/2008 oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1177/2003 i rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 ⁽¹⁰⁾,
  - uwzględniając strategię na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2022 r. zatytułowaną „Dążenie do równouprawnienia osób z niepełnosprawnościami” ⁽¹¹⁾,
  - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych z 2006 r.,
  - uwzględniając art. 47 i 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinię Komisji Kultury i Edukacji,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A9-0186/2023),
- A. mając na uwadze, że staże są podstawowym sposobem zdobywania przez młodych ludzi doświadczenia przed znalezieniem stałego zatrudnienia; mając na uwadze, że staże mogą ułatwić przejście z kształcenia lub szkolenia zawodowego do zatrudnienia; mając na uwadze, że zasadnicze znaczenie ma stworzenie optymalnych warunków i zachęt umożliwiających młodym ludziom dostęp do wysokiej jakości staży, które zapewnią im przydatne doświadczenie w zakresie nauki, a także doświadczenie zawodowe i rozwój odpowiedniego zestawu umiejętności; mając na uwadze, że stażyści odbywający staże na otwartym rynku pracy, staże w kontekście aktywnej polityki rynku pracy oraz staże będące częścią obowiązkowego szkolenia zawodowego powinni mieć prawo do wynagrodzenia określonego w załączniku I; mając na uwadze, że stażyści odbywający staż w celu uzyskania kwalifikacji edukacyjnych powinni mieć dostęp do odpowiedniej rekompensaty zgodnie z załącznikiem II;
- B. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 zakłóciła wiele możliwości kształcenia i zatrudnienia, a tym samym stworzyła przeszkody w zdobywaniu umiejętności; mając na uwadze, że wpłynęło to w sposób nieproporcjonalny głównie na przejście pomiędzy szkołą a pracą w przypadku młodych ludzi z środowisk w gorszej sytuacji społeczno-ekonomicznej;
- C. mając na uwadze, że w Unii istnieją różne rodzaje staży; mając na uwadze, że staż można rozumieć jako ograniczoną w czasie praktykę zawodową, obejmującą komponent uczenia się i szkolenia, podejmowaną w celu zdobycia praktycznego doświadczenia zawodowego z myślą o zyskaniu większych szans na zatrudnienie oraz ułatwiającą podjęcie stałego zatrudnienia; mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie potępiał praktykę bezpłatnych staży jako formę wyzysku młodych pracowników i pogwałcenie ich praw oraz wzywał do opracowania wspólnych ram prawnych zapewniających godziwe wynagrodzenie za staże w celu uniknięcia praktyk opartych na wyzysku ⁽¹²⁾;

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 261 I z 14.10.2019, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 177 z 17.5.2023, s. 13.

⁽¹²⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 17 lutego 2022 r. w sprawie wzmocnienia pozycji młodzieży w Europie: zatrudnienie i odbudowa społeczna po pandemii (Dz.U. C 342 z 6.9.2022, s. 265).

- D. mając na uwadze, że większość staży na terenie Unii można podzielić na następujące kategorie: staże na wolnym rynku, staże w kontekście aktywnej polityki rynku pracy, staże będące częścią szkolenia zawodowego oraz staże będące częścią programu studiów wyższych lub nauczania zawodowego; mając na uwadze, że wszystkie te różne rodzaje staży stanowią dla młodych ludzi szansę na przeszkolenie, zdobycie umiejętności odpowiadających potrzebom rynku pracy i powinny zapewnić im łatwiejszy dostęp do wysokiej jakości miejsc pracy w przyszłości, przy jednoczesnym zaspokojeniu ich osobistych potrzeb; mając na uwadze, że Unia, państwa członkowskie i partnerzy społeczni mają do odegrania kluczową rolę w zapewnianiu dostępu do wysokiej jakości staży;
- E. mając na uwadze, że w Unii istnieją różne ramy prawne i podejścia regulujące staże; mając na uwadze, że takie różnice regulacyjne istnieją zarówno między państwami członkowskimi, jak i w niektórych przypadkach w obrębie państw członkowskich;
- F. mając na uwadze, że badania wykazały związek między jakością staży a wynikami zatrudnienia⁽¹³⁾, przy czym wynagrodzenie jest jednym z kluczowych kryteriów jakości, które decydują o wysokiej jakości stażu⁽¹⁴⁾;
- G. mając na uwadze, że zalecenie Rady z 2014 r. dotyczy staży na otwartym rynku i tych w kontekście aktywnej polityki rynku pracy;
- H. mając na uwadze, że w zaleceniu Rady z 2014 r. wskazuje się na potrzebę praktycznego wprowadzenia przez państwa członkowskie następujących zasad dotyczących ram jakości staży: zawieranie pisemnej umowy o staż, cele dydaktyczne i szkoleniowe, warunki pracy mające zastosowanie do stażystów, prawa i obowiązki stażysty i podmiotu oferującego staż, ograniczenie staży do rozsądnego okresu ich trwania, odpowiednie uznawanie stażu z wykorzystaniem narzędzi unijnych (takich jak Europass), wymogi przejrzystości, staże transgraniczne, korzystanie z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w celu ulepszenia staży oraz stosowanie ram jakości staży;
- I. mając na uwadze, że dana osoba może doświadczać dyskryminacji w różny sposób ze względu na różne czynniki, w tym między innymi płeć, rasę, kolor skóry, narodowość, pochodzenie etniczne lub społeczne i ekonomiczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną⁽¹⁵⁾; mając na uwadze, że kluczowe znaczenie ma skupienie się na zajęciu się wszelką dyskryminacją w obszarze staży oraz na jej przewyciężeniu, a także zapewnienie dostępności staży dla osób i grup osób najbardziej oddalonych od rynku pracy; mając na uwadze, że młodzi ludzie w gorszej sytuacji finansowej, w tym osoby żyjące w gospodarstwach domowych z jednym rodzicem, osoby z niepełnosprawnościami, migranci, osoby o niższym poziomie wykształcenia, młodzi ludzie niemieszkający z rodzicami oraz osoby z gospodarstw domowych osób quasi-bezrobotnych, mają mniejsze szanse na dostęp do środków finansowych niezbędnych do podjęcia bezpłatnych lub niskopłatnych staży⁽¹⁶⁾;
- J. mając na uwadze, że w lipcu 2022 r. 87 milionów obywateli Unii było dotkniętych niepełnosprawnością; mając na uwadze, że osoby z niepełnosprawnościami nadal napotykają bariery w dostępie do wysokiej jakości staży i zatrudnienia na otwartym rynku pracy;
- K. mając na uwadze, że wysokiej jakości staże mają kluczowe znaczenie dla odpowiedniego kształcenia i szkolenia młodych ludzi zgodnie z potrzebami rynku pracy oraz dla rozwiązania problemu niedopasowania umiejętności i wynikających z tego niedoborów na rynku pracy w Unii, przy jednoczesnym zaspokojeniu osobistych zainteresowań stażysty i podkreśleniu potencjalnej wartości dodanej zarówno dla pracodawców, jak i stażystów; mając na uwadze, że zbyt wielu młodych ludzi nie jest w stanie znaleźć stabilnego zatrudnienia, ponieważ dostępne miejsca pracy mogą nie odpowiadać ich umiejętnościom; mając na uwadze, że 40 % pracodawców⁽¹⁷⁾ ma trudności ze znalezieniem pracowników o odpowiednich umiejętnościach; mając na uwadze, że stopa bezrobocia wśród młodzieży w Unii wynosi 15,1 %, a w kontekście obecnego kryzysu kosztów utrzymania według Eurostatu⁽¹⁸⁾ młodzi ludzie są grupą najbardziej narażoną na życie w ubóstwie – 1 na 4 młode osoby jest zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a młode kobiety są bardziej narażone na ryzyko ubóstwa lub wykluczenia społecznego;
- L. mając na uwadze, że około połowa wszystkich osób w wieku od 15 do 34 lat w całej Unii zdobyła doświadczenie zawodowe w ramach co najmniej jednego stażu; mając na uwadze, że większość młodych ludzi twierdzi, że odbyła dwa bezpłatne staże zanim uzyskała stabilne zatrudnienie⁽¹⁹⁾; mając na uwadze, że oznacza to, iż na terenie Unii około czterech milionów osób bierze udział w co najmniej jednym stażu rocznie⁽²⁰⁾;

⁽¹³⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/699459/EPRS_STU\(2022\)699459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/699459/EPRS_STU(2022)699459_EN.pdf), s. 1.

⁽¹⁴⁾ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-dgreports/-dcomm/-publ/documents/publication/wcms_799773.pdf.

⁽¹⁵⁾ Art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczący niedyskryminacji <http://fra.europa.eu/en/eu-charter/article/21-non-discrimination#:~:text=Any%20discrimination%20based%20on%20any,sexual%20orientation%20shall%20be%20prohibited>.

⁽¹⁶⁾ <https://www.youthforum.org/files/230111-DP-CostUnpaidInternships.pdf>.

⁽¹⁷⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1146&langId=pl>.

⁽¹⁸⁾ https://www.cedefop.europa.eu/files/9173_en.pdf.

⁽¹⁹⁾ <https://www.youthforum.org/files/230111-DP-CostUnpaidInternships.pdf>.

⁽²⁰⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/699459/EPRS_STU\(2022\)699459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/699459/EPRS_STU(2022)699459_EN.pdf), s. 2

- M. mając na uwadze, że większość zapytanych w ramach badania Eurobarometru stażystów uważa, że ich doświadczenie było lub byłoby przydatne do znalezienia stabilnego zatrudnienia (71 %), ale prawie jedna trzecia się z tym nie zgadza (28 %) ⁽²¹⁾;
- N. mając na uwadze, że badania potwierdzają, iż wartość stażu jako etapu przejściowego ułatwiającego zatrudnienie jest zależna od jego jakości pod względem treści dydaktycznych i warunków pracy ⁽²²⁾;
- O. mając na uwadze, że zgodnie z powyższym badaniem Eurobarometru tylko 40 % stażystów otrzymało rekompensatę finansową i że ponad połowa tych stażystów (53 %) uważa, że rekompensata ta była niewystarczająca do pokrycia podstawowych kosztów utrzymania ⁽²³⁾;
- P. mając na uwadze, że odbywanie staży w innym państwie członkowskim jest nadal rzadkością, a według badania przeprowadzonego przez Eurobarometr tylko 9 % staży na terenie Unii odbywa się za granicą ⁽²⁴⁾;
- Q. mając na uwadze, że na szczeblu unijnym i krajowym brakuje aktualnych porównywalnych danych dotyczących staży, zwłaszcza dotyczących staży na wolnym rynku pracy; mając na uwadze, że dostępne dane dotyczące staży w Unii opierają się na różnych definicjach, co stwarza problemy pod względem ich porównywalności;
- R. mając na uwadze, że zachęty dla pracodawców mają kluczowe znaczenie przy oferowaniu wysokiej jakości staży, w szczególności gdy pracodawcami są mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa; mając na uwadze, że zachęca się do wzmacniania umiejętności cyfrowych i niezbędnych narzędzi cyfrowych w celu wspierania stażystów podczas odbywania stażu; mając na uwadze, że w związku z tym program staży „Cyfrowe możliwości”, oferowany w ramach programu Erasmus+, zapewnia studentom i młodym absolwentom możliwość zdobycia umiejętności cyfrowych w pracy i doświadczenia w sektorze technologicznym; mając na uwadze, że staże wysokiej jakości powinny zasadniczo odbywać się przy fizycznej obecności w miejscu pracy; mając na uwadze, że praca zdalna lub hybrydowa jest coraz częściej normą w wielu sektorach i przedsiębiorstwach; mając na uwadze, że w związku z tym każda zdalna lub hybrydowa część stażu powinna być dopuszczalna tylko wtedy, gdy obecność w miejscu pracy nie jest konieczna lub możliwa, i powinna spełniać kryteria jakości;
1. podkreśla, że staże są przede wszystkim doświadczeniem w zakresie nauki, które nie powinno zastępować najniższych stanowisk; wzywa Komisję i państwa członkowskie, w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi, do ułatwienia i poprawy dostępu młodych ludzi do wysokiej jakości, płatnych i sprzyjających włączeniu społecznemu staży, zwłaszcza dla osób ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji, z myślą o osiągnięciu unijnego celu spójności społecznej i włączenia społecznego;
  2. podkreśla potrzebę wysokiej jakości staży pozwalających młodym ludziom na podniesienie swoich umiejętności i zwiększenie szansy na zatrudnienie, a tym samym ułatwiających im przejście na rynek pracy; podkreśla, że staże mogą być dla młodych ludzi okazją do nauki i wypróbowania różnych zawodów, tak aby mogli znaleźć pracę, która najlepiej odpowiada ich talentom i aspiracjom;
  3. podkreśla potrzebę odpowiedniego kształcenia i szkolenia młodych ludzi zgodnie z potrzebami rynku pracy, aby zaradzić niedopasowaniu umiejętności, jednocześnie zaspokajając ich osobiste zainteresowania i podkreślając potencjalną wartość dodaną zarówno dla pracodawców, jak i stażystów; w związku z tym zwraca także uwagę na potrzebę oferowania staży w obszarach związanych z zapotrzebowaniem na umiejętności, niedoborem siły roboczej i sektorami zorientowanymi na przyszłość, w perspektywie transformacji zarówno ekologicznej, jak i cyfrowej;
  4. podkreśla, że Unia nie może promować prekariatu i że bezpłatne staże niskiej jakości i nie mogą być finansowane ze środków publicznych; domaga się, aby pracodawcy otrzymywali finansowe wsparcie publiczne i korzystali z niego tylko wtedy, gdy przestrzegają kryteriów jakości, przepisów prawa i układów zbiorowych;
  5. przypomina, że wysokiej jakości staże mogą odegrać cenną rolę w osiągnięciu celów społecznych Unii do 2030 r., tzn. udziału każdego roku co najmniej 60 % wszystkich osób dorosłych w szkoleniach oraz zatrudnienie co najmniej 78 % osób w wieku od 20 do 64 lat, a także zmniejszeniu odsetka osób niekształcących, niepracujących ani nieszkolących się (NEET) do 9 % dzięki wysokiej jakości możliwościom, zgodnie z Agendą 2030 i celami zrównoważonego rozwoju ONZ nr 1, 4, 8 i 10;
  6. podkreśla, że trzeba chronić młodych ludzi przed podejmowaniem wielu kolejnych staży, ściśle monitorując stosowanie umów w celu zapewnienia przejścia z etapu kształcenia na rynek pracy;

⁽²¹⁾ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1091>.

⁽²²⁾ Ocena skutków będąca dokumentem towarzyszącym wnioskowi dotyczącemu zalecenia Rady w sprawie ram jakości staży (SWD(2013)0495).

⁽²³⁾ Tamże.

⁽²⁴⁾ Tamże.

7. podkreśla, że wysokiej jakości staże promują ideę kształcenia przez całe życie i przyczyniają się do dostosowania do dynamicznych zmian na rynku pracy, i co za tym idzie, do wydłużenia aktywności zawodowej;

Przegląd obowiązujących ram

8. wzywa Komisję do uaktualnienia i wzmocnienia zalecenia Rady z 2014 r. oraz do uczynienia zeń silniejszego instrumentu legislacyjnego;

9. zauważa, że obowiązujące zasady ram jakości staży mają nadal istotne znaczenie dla ukierunkowania pracodawców do oferowania wysokiej jakości staży; zwraca uwagę na trudną sytuację młodych ludzi na rynku pracy; podkreśla, że do ram jakości staży należy dodać nowe zasady w celu poprawy jakości staży i ułatwienia wszystkim młodym ludziom przejścia z edukacji na rynek pracy; wzywa zatem Komisję do uwzględnienia w uaktualnionych ramach jakości staży następujących dodatkowych zasad:

- dostęp stażystów do odpowiedniej rekompensaty odpowiadającej kosztom utrzymania,
- dostęp stażystów do ochrony socjalnej zgodnie z systemami krajowymi,
- zwiększenie dostępu do staży dla stażystów ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym stażystów z niepełnosprawnościami, przy zastosowaniu podejścia interseksjonalnego,
- dostępne miejsca pracy,
- zgodność każdej części stażu odbywającej się zdalnie z kryteriami jakości,
- jasne cele dydaktyczne i dostęp do odpowiedniej opieki mentorskiej oraz do wskazówek przeszkolonych mentorów, aby zapewnić międzypokoleniowy transfer umiejętności,
- zgłaszanie – we współpracy z krajowymi inspektoratami pracy i odpowiednimi organami – niewłaściwych praktyk i nieodpowiednich warunków w okresie stażu za pośrednictwem ustalonych kanałów;

10. wzywa Komisję do zaproponowania dyrektywy w sprawie staży na otwartym rynku pracy, staży w kontekście aktywnej polityki rynku pracy i staży stanowiących obowiązkową część szkolenia zawodowego, aby zapewnić minimalne standardy jakości, w tym zasady dotyczące czasu trwania staży, dostępu do ochrony socjalnej zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową, a także wynagrodzenia zapewniającego godny poziom życia, w celu uniknięcia praktyk wyzysku, zgodnie z projektem dyrektywy przedstawionym w załączniku I;

Wsparcie i podnoszenie świadomości

11. potępia wykorzystywanie statusu staży do zatrudniania wysoko wykwalifikowanej i wyspecjalizowanej siły roboczej, gdy w rzeczywistości osoby te stanowią pracowników, których stosunek pracy powinien być za taki uznawany; uważa, że taka stanowiąca nadużycie praktyka często prowadzi do niepewności zatrudnienia, niższego wynagrodzenia i braku ochrony socjalnej, zwłaszcza braku płatnych urlopów, ochrony w przypadku choroby czy też urlopu rodzicielskiego, a także braku premii z okazji końca roku; podkreśla znaczenie nieprzyzwalania na formalizację i legitymizację takich praktyk;

12. ponownie podkreśla kluczową rolę, jaką Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz powiązana z nim tabela wskaźników łącząca finansowanie z politykami UE na rzecz następnego pokolenia i gwarancją dla młodzieży mogą odegrać w przyczynianiu się do zwiększenia liczby wysokiej jakości staży, w tym staży dostępnych dla grup w niekorzystnej sytuacji; wzywa państwa członkowskie, przy wsparciu Komisji, do wykorzystania wszystkich dostępnych w tym obszarze zasobów; wzywa państwa członkowskie, by zwiększyły inwestycje, w tym za pośrednictwem EFS+, w celu wspierania działań służących integracji młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji;

13. wzywa państwa członkowskie do lepszego wykorzystania EFS+ w celu wspierania postępów w kształceniu, szkoleniu i przechodzeniu do zatrudnienia poprzez wspieranie rozwoju umiejętności i kompetencji, w tym podnoszenia kwalifikacji, przekwalifikowania, uczenia się przez całe życie i zwiększania szans na zatrudnienie, aby ułatwić wszystkim pełen udział w życiu społecznym, w szczególności w odniesieniu do osób pochodzących ze słabszych środowisk, aby zapewnić im dostęp do równych szans i przyczynić się do konkurencyjności⁽²⁵⁾; podkreśla szczególną rolę programu Erasmus+ w promowaniu wewnątrzunijnej mobilności zawodowej młodych stażystów;

14. wzywa Komisję do szerzenia na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym wiedzy na temat dostępnych funduszy unijnych, aby zapewnić dostęp do wysokiej jakości staży dla wszystkich, a w szczególności osób ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej w celu zapewnienia im równych szans;

⁽²⁵⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1057&from=PL>.

15. wzywa Komisję do wspierania wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi w dziedzinie wysokiej jakości staży dostępnych dla wszystkich; zachęca państwa członkowskie do udzielania pracodawcom wskazówek i wspierania ich, w szczególności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, aby mogli oni oferować wysokiej jakości staże, a także do tworzenia zachęt dla pracodawców, którzy zapewniają stażystom wysokiej jakości miejsca pracy po pomyślnym zakończeniu stażu;

16. apeluje do Komisji, aby podczas Europejskiego Roku Umiejętności położyła szczególny nacisk na zapewnienie wysokiej jakości, dostępnych i płatnych staży, szczególnie na otwartym rynku pracy, co stanowiłoby następstwo Europejskiego Roku Młodzieży i byłoby zgodne ze sprawozdaniem z końcowych wyników Konferencji w sprawie przyszłości Europy z maja 2022 r.;

17. wzywa Komisję do zapewnienia państwom członkowskim pomocy w zakresie zapytań prawnych związanych z wdrażaniem ram jakości staży;

Najlepsze praktyki i monitorowanie

18. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia odpowiednich systemów monitorowania, aby zapewnić wysoką jakość pierwszych doświadczeń zawodowych stażystów; wzywa Komisję do przekazania wytycznych dotyczących odpowiednich systemów monitorowania, aby zapewnić jednolitość gromadzenia danych;

19. wzywa krajowe inspektoraty rynku pracy do egzekwowania przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących wysokiej jakości staży; w związku z tym wzywa do dalszego podnoszenia świadomości, szkolenia i budowania potencjału krajowych inspektoratów rynku pracy;

20. wzywa do ściślejszej współpracy między wszystkimi zainteresowanymi stronami, w szczególności służbami edukacyjnymi i publicznymi służbami zatrudnienia, organizatorami staży, w tym pracodawcami, władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz do zaangażowania partnerów społecznych, przedstawicieli organizacji młodzieżowych i stażystów; proponuje utworzenie europejskiego sojuszu na rzecz staży, podobnego do europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego, łączącego rządy i kluczowe zainteresowane strony w celu poprawy jakości i oferty staży w całej Unii i przy jednoczesnym promowaniu mobilności stażystów, zwłaszcza poprzez zapewnienie dostępu do wystarczających środków finansowych, w tym kursów językowych;

21. wzywa do wspierania lokalnych paktów na rzecz umiejętności we współpracy z publicznymi służbami zatrudnienia i wszystkimi odpowiednimi podmiotami na szczeblu lokalnym, aby zagwarantować, że staże pomogą zlikwidować niedopasowania umiejętności na rynkach pracy;

Gromadzenie danych

22. wzywa do lepszego i bardziej porównywalnego gromadzenia danych dotyczących staży na szczeblu krajowym i unijnym; zwraca się o uwzględnienie porównywalnych danych dotyczących staży w tablicy wskaźników społecznych;

23. podkreśla fakt, że potrzebne są dalsze dane, w szczególności dotyczące: danych statystycznych na temat niepłatnych staży i w jakich sektorach problem ten występuje w większym stopniu; barier, na jakie natrafiają stażyści chcący odbyć staż wysokiej jakości, oraz sposobów pokonywania tych barier; skutków ostatnich kryzysów społeczno-ekonomicznych odczuwanych przez stażystów; często napotykanym wyzwaniom podczas odbywania staży oraz sposobów radzenia sobie z tymi wyzwaniami; ewentualnych przeszkód, przed którymi stają pracodawcy oferujący wysokiej jakości staże, oraz sposobów pokonywania tych przeszkód; zalet i wad staży cyfrowych; doświadczeń stażystów z niepełnosprawnościami, jak również stażystów pochodzących ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji; przeszkód w odbywaniu staży transgranicznych i sposobów pokonywania tych przeszkód;

Dostępność

24. przypomina, że należy zakazać wszelkiej dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, narodowość, pochodzenie etniczne lub społeczne oraz ekonomiczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną; wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia konkretnych środków, które to zapewnią⁽²⁶⁾;

25. podkreśla fakt, że wysokiej jakości staże muszą sprzyjać włączeniu społecznemu i być dostępne dla wszystkich; podkreśla przede wszystkim konieczność wspierania osób z niepełnosprawnościami w dostępie do wysokiej jakości staży, przy jednoczesnym zapewnieniu procesu rekrutacji sprzyjającego włączeniu społecznemu i ograniczeniu barier dla osób z niepełnosprawnościami; wzywa do przyjęcia ogólnounijnej definicji niepełnosprawności i wzywa Komisję do przyspieszenia wprowadzenia unijnej karty osoby z niepełnosprawnością, aby wesprzeć mobilność osób z niepełnosprawnościami i ich zdolność do korzystania z możliwości stażu w innych państwach członkowskich; podkreśla potrzebę

⁽²⁶⁾ Art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczący niedyskryminacji <http://fra.europa.eu/en/eu-charter/article/21-non-discrimination#:~:text=Any%20discrimination%20based%20on%20any,sexual%20orientation%20shall%20be%20prohibited>.

stworzenia dostępnych miejsc pracy dostosowanych do potrzeb stażystów z różnymi typami niepełnosprawności; wzywa do przeglądu dyrektywy Rady 2000/78/WE⁽²⁷⁾, aby dopracować artykuł dotyczący racjonalnych usprawnień w miejscu pracy zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; wzywa do odblokowania przyjęcia wniosku dotyczącego dyrektywy antydyskryminacyjnej (COM(2008)0426); podkreśla potrzebę wydzielenia wynagrodzenia i wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, aby umożliwić pokrycie dodatkowych kosztów związanych z niepełnosprawnością ponoszonych podczas staży; podkreśla znaczenie pomocy osobistej we wspieraniu osób z niepełnosprawnościami, w celu wspierania niezależnego życia; wzywa do zacieśnienia współpracy między partnerami społecznymi a organizacjami reprezentującymi osoby bardziej narażone na dyskryminację;

26. podkreśla potrzebę uczenia się przez całe życie; wzywa do tego, aby staże były dostępne dla osób w każdym wieku; przypomina, że staże mogą przynieść wiele korzyści zarówno podmiotom oferującym staże, jak i stażystom; podkreśla w tym kontekście ogromny i nie dość doceniany potencjał osób starszych;

27. podkreśla potrzebę oferowania możliwości skierowanych do młodzieży ze środowisk defaworyzowanych, w szczególności młodzieży NEET; w tym zakresie popiera uzgodniony na szczeblu unijnym cel, zgodnie z którym odsetek młodzieży NEET nie powinien przekraczać 9 % do 2030 r.⁽²⁸⁾;

Mobilność transgraniczna

28. wzywa państwa członkowskie do intensywniejszego wspierania staży transgranicznych; w tym względzie podkreśla potencjał portalu EURES jako narzędzia dopasowywania staży i pośrednictwa pracy; wzywa Komisję do dalszego rozwoju portalu EURES przez dostarczanie czytelniejszych informacji, w formatach dostępnych dla osób z różnymi formami niepełnosprawności a także lepsze doradztwo i usługi pośrednictwa pracy dla zainteresowanych stażystów, którzy chcą skorzystać z mobilności transgranicznej; wzywa państwa członkowskie do promowania systemu EURES m.in. wśród podmiotów oferujących staże, osób młodych, bezrobotnych i niedawnych absolwentów; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by ułatwiły uznawanie i walidację wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych podczas stażu, zwłaszcza jeśli chodzi o transgraniczne uznawanie umiejętności; przypomina fakt, że staże są ważnym doświadczeniem zawodowym i powinny być uznawane za takie w procesach rekrutacji;

29. zwraca się do Komisji o przedstawienie, na podstawie art. 153 ust. 2 lit. b) TFUE w związku z art. 153 ust. 1 lit. b) TFUE, wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu i Rady w sprawie ram jakości staży, określającej minimalne wymogi dla standardów jakości i odpowiedniego wynagrodzenia w odniesieniu do staży na otwartym rynku pracy, staży w kontekście aktywnej polityki rynku pracy i staży stanowiących obowiązkową część szkolenia zawodowego, zgodnie z projektem dyrektywy przedstawionym w załączniku I;

30. zwraca się do Komisji o przedstawienie, na podstawie art. 166 ust. 4 TFUE, wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu i Rady w sprawie ram jakości staży odbywanych w celu uzyskania kwalifikacji edukacyjnych, zgodnie z projektem decyzji przedstawionym w załączniku II;

31. uważa, że konieczne jest wystarczające finansowanie wniosków przedstawionych w niniejszym dokumencie oraz że skutki finansowe tych wniosków należy pokryć z odpowiednich środków budżetowych Unii;

o

o o

32. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji oraz towarzyszących jej zaleceń Komisji i Radzie.

⁽²⁷⁾ Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16).

⁽²⁸⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_young_people_neither_in_employment_nor_in_education_or_training#To_what_extent_are_young_adults_neither_in_employment_nor_in_education_or_training.3F_The_transition_from_education_to_work

ZAŁĄCZNIK I DO REZOLUCJI

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wysokiej jakości staży

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 153 ust. 2 lit. b) w związku z art. 153 ust. 1 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pierwsza zasada Europejskiego filaru praw socjalnych przewiduje, że każda osoba ma prawo do edukacji włączającej, charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą jej w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy. W zasadzie 3 Europejskiego filaru praw socjalnych podkreślono, że bez względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, każdy ma prawo do równego traktowania i równych szans, m.in. w dziedzinie zatrudnienia i edukacji.
- (2) Art. 14 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej stanowi, że każdy ma prawo do nauki i dostępu do kształcenia zawodowego i ustawicznego.
- (3) Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 ma na celu zapewnienie pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym na równi z innymi osobami w Unii i poza nią. W ramach tej strategii Komisja zobowiązuje się do zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości uczestniczenia w szkoleniach i zdobywania nowych umiejętności jako podstawowego warunku zatrudnienia i niezależności.
- (4) Staże stały się ważnym sposobem wchodzenia na rynek pracy.
- (5) Jeżeli staże, w szczególności powtarzające się, zastępują stałe zatrudnienie – zwłaszcza najniższe stanowiska, które zazwyczaj oferuje się stażystom – pojawiają się koszty społeczno-ekonomiczne. Ponadto staże niskiej jakości, a w szczególności staże charakteryzujące się ograniczonymi treściami dydaktycznymi, nie tworzą zdolności do zatrudnienia stażysty i nie przynoszą korzyści żadnej ze stron. Koszty społeczne mogą powstać także w związku z niskopłatnymi lub bezpłatnymi stażami, które ograniczają szanse na karierę zawodową osobom z środowisk w niekorzystnej sytuacji.
- (6) Sytuacja finansowa osób w znacznym stopniu wpływa na ich wybór podjęcia bezpłatnego lub słabo wynagradzanego stażu. Młodzi ludzie ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji są niesprawiedliwie wykluczeni z dostępu do możliwości zatrudnienia w organizacjach i branżach, które oferują bezpłatne staże i pośrednio dyskryminują niektóre grupy młodych ludzi.
- (7) Istnieją dowody na związek między jakością stażu a rezultatem w zakresie zatrudnienia. Wartość stażu jako etapu przejściowego ułatwiającego zatrudnienie jest zależna od jego jakości pod względem treści dydaktycznych i warunków pracy. Wysokiej jakości staże motywują młodych ludzi do wejścia na rynek pracy, poprawiają perspektywy na przyszłość i stabilność psychiczną, poprawiają dopasowanie do rynku pracy, przynoszą bezpośrednie korzyści w zakresie produktywności i promują mobilność, zwłaszcza poprzez zmniejszenie kosztów poszukiwania i dopasowania zarówno dla przedsiębiorstw, jak i dla stażystów.
- (8) Dane wskazują, że w przypadku znacznej liczby staży brakuje powiązania między zadaniami a celami dydaktycznymi. Wysokiej jakości staż musi dostarczać rzetelnych i wartościowych treści dydaktycznych. Oznacza to, że musi on przewidywać określenie konkretnych umiejętności, które mają zostać zdobyte, nadzór i opiekę nad stażystą oraz monitorowanie jego postępów w trakcie stażu.
- (9) Zidentyfikowano także problemy w odniesieniu do warunków pracy, np. m.in. długie godziny pracy, brak zabezpieczenia społecznego, brak ubezpieczenia zdrowotnego i wypadkowego, jak również zwolnienia chorobowego, zagrożenia dla zdrowia, bezpieczeństwa i higieny pracy, niskie wynagrodzenie bądź też brak wynagrodzenia oraz brak jasności co do warunków przewidzianych w umowach o staż.

- (10) Państwa członkowskie powinny zapewnić objęcie stażystów systemem zabezpieczenia społecznego, zwłaszcza w zakresie ochrony zdrowia, ochrony na wypadek bezrobocia i prawa do emerytury zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową. Podmioty oferujące staże powinny zapewnić stażystom ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków, w tym wypadków w miejscu pracy, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.
- (11) Staże na wolnym rynku pracy są w dalszym ciągu nieuregulowane w niektórych państwach członkowskich. Z powodu braku ram regulacyjnych lub instrumentu regulacyjnego lub też z powodu braku przejrzystości co do warunków pracy w ramach staży i co do ich treści dydaktycznych wiele podmiotów oferujących staż może wykorzystywać stażystów jako tanią czy nawet darmową siłę roboczą.
- (12) Brak takich informacji i wiążących kryteriów jakości jest jedną z przyczyn niskiej jakości staży i znacznie powszechniejszym problemem w przypadku staży niż w przypadku stałego zatrudnienia. Bardziej rygorystyczne wymogi przejrzystości oraz ogłoszenia lub powiadomienia o stanowiskach stażowych napisane neutralnym płciowo i inkluzywnym językiem poprawiają dostępność staży.
- (13) Partnerzy społeczni i inne zainteresowane strony, takie jak związki studenckie, organizacje młodzieżowe i dostawcy usług poradnictwa zawodowego przez całe życie, odgrywają kluczową rolę w opracowywaniu, wdrażaniu i monitorowaniu polityk i programów szkoleniowych. Współpraca między nimi mogłaby służyć zapewnieniu stażystom ukierunkowanych informacji o dostępnych możliwościach rozwoju kariery, o zapotrzebowaniu rynku pracy na umiejętności oraz o prawach i obowiązkach stażystów.
- (14) Parlament Europejski wielokrotnie potępiał praktykę bezpłatnych staży jako formę wyzysku młodych pracowników i pogwałcenie ich praw oraz wzywał do opracowania wspólnych ram prawnych zapewniających godziwe wynagrodzenie za staże w celu uniknięcia praktyk opartych na wyzysku.
- (15) Niniejsza dyrektywa powinna ustanawiać minimalne standardy pozwalające określić, czym jest wysokiej jakości staż.
- (16) Niniejsza dyrektywa powinna odnosić się do stażystów odbywających staże na otwartym rynku pracy, staże w kontekście aktywnej polityki rynku pracy, w tym staże oferowane w ramach gwarancji dla młodzieży, oraz staże będące częścią obowiązkowego szkolenia zawodowego.
- (17) Z uwagi na charakter i cele niniejszej dyrektywy nie należy jej interpretować jako uniemożliwiającej państwom członkowskim zachowanie lub ustanowienie przepisów korzystniejszych dla stażystów.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia ramy mające na celu poprawę jakości i dostępności staży, jak również warunków pracy stażystów odbywających takie staże. Niniejszą dyrektywę stosuje się do następujących staży:

- a) staży na wolnym rynku;
- b) staży w kontekście aktywnej polityki rynku pracy;
- c) staży będących obowiązkową częścią szkolenia zawodowego.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) „staż na wolnym rynku” oznacza nieobowiązkową, dwustronną, prywatną umowę zawartą między stażystą a podmiotem oferującym staż bez udziału osób trzecich i bez formalnego związku z placówką edukacyjną;
- b) „staż w kontekście aktywnej polityki rynku pracy” oznacza staż organizowany przez publiczne służby zatrudnienia we współpracy z podmiotem oferującym staż, na podstawie umowy zawartej między trzema stronami, mający na celu ułatwienie bezrobotnym lub nieaktywnym zawodowo młodym ludziom podjęcie zatrudnienia;
- c) „staż będący obowiązkową częścią szkolenia zawodowego” oznacza staż będący obowiązkowym wprowadzeniem do praktyki zawodowej w określonej dziedzinie pracy;

- d) „umowa o staż” oznacza umowę zawartą na czas określony, ustanawiającą staż na wolnym rynku, staż w kontekście aktywnej polityki rynku pracy lub staż będący obowiązkową częścią szkolenia zawodowego, który obejmuje element uczenia się i szkolenia, spełniający warunki umowy o pracę lub stosunku pracy określone w prawie krajowym, układzie zbiorowym lub praktyce krajowej obowiązującej w każdym państwie członkowskim, z uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- e) „stażysta” oznacza osobę, która podejmuje staż na wolnym rynku, staż w kontekście aktywnej polityki rynku pracy lub staż będący obowiązkową częścią szkolenia zawodowego w celu zdobycia praktycznego i zawodowego doświadczenia w perspektywie zwiększenia szans na zatrudnienie i ułatwienia przejścia do stałego zatrudnienia, na podstawie umowy o staż;
- f) „podmiot oferujący staż” oznacza przedsiębiorstwo, publiczne służby zatrudnienia lub inny podmiot publiczny, prywatny lub nienastawiony na zysk, który oferuje staże na wolnym rynku, staże w kontekście aktywnej polityki rynku pracy lub staże będące obowiązkową częścią szkolenia zawodowego.

Artykuł 3

Kryteria jakości

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby stażyści mieli prawo do:
  - a) pisemnej umowy o staż określającej co najmniej:
    - (i) okres trwania stażu i warunki odnowienia stażu;
    - (ii) w przypadku umów o staż wchodzących w zakres niniejszej dyrektywy: wynagrodzenie dla stażysty zgodnie z dyrektywą Parlamentu europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 ⁽¹⁾;
    - (iii) prawa i obowiązki stażysty i podmiotu oferującego staż, w tym zadania, które ma wykonywać stażysta, oraz, w stosownych przypadkach, politykę podmiotu oferującego staż w zakresie poufności i własności praw własności intelektualnej;
    - (iv) ustalenia dotyczące opieki mentorskiej i oceny, którą przeprowadza opiekun sprawujący nadzór nad stażystą podczas realizacji przydzielonych zadań;
    - (v) cele dydaktyczne, które zostały wspólnie omówione przez stażystę i podmiot oferujący staż, a w przypadku art. 2 lit. b) i c) inne zaangażowane strony, w celu ułatwienia stażysty zdobycia praktycznego doświadczenia i odpowiednich umiejętności.Zadania, o których mowa w pkt (iii), są ustalane w odniesieniu do celów dydaktycznych, o których mowa w pkt (v), i ułatwiają osiągnięcie tych celów dydaktycznych;
  - b) praw określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/88/WE ⁽²⁾ i (UE) 2019/1152 ⁽³⁾, wdrożonych przez prawo i praktyki krajowe;
  - c) dostępu stażystów do ochrony socjalnej zgodnie z systemami krajowymi, w tym do ubezpieczenia zdrowotnego, zasiłków dla bezrobotnych i składek emerytalnych.
2. Państwa członkowskie zapewniają wsparcie dla podmiotów oferujących staże osobom z niepełnosprawnościami.

Artykuł 4

Okres trwania, odnowienie i przedłużenie stażu

1. Państwa członkowskie dopilnowują, by okres trwania staży był ograniczony czasowo i nie trwał krócej niż jeden miesiąc, z uwzględnieniem praktyk krajowych.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 275 z 25.10.2022, s. 33).

⁽²⁾ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299 z 18.11.2003, s. 9).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 105).

2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby uzgodnienia dotyczące okresu trwania, odnowienia lub przedłużenia staży nie skutkowały zastępowaniem najniższych stanowisk lub wolnych miejsc pracy w pełnym wymiarze godzin oraz umów o pracę na czas nieokreślony, m.in. poprzez przedłużanie tego samego stażu na tym samym stanowisku w tym samym podmiocie oferującym staż.
3. Państwa członkowskie informują o okolicznościach i warunkach pozwalających przedłużyć lub odnowić staż po wygaśnięciu pierwotnej umowy o staż.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby na mocy umowy o staż stażysta lub podmiot oferujący staż mogli wypowiedzieć umowę na piśmie z zachowaniem okresu wypowiedzenia odpowiedniego względem okresu trwania stażu i stosownej praktyki krajowej.

Artykuł 5

Uznawanie staży

1. Państwa członkowskie promują uznawanie i walidowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych w trakcie stażu i dbają, aby podmioty oferujące staże poświadczaly je w formie certyfikatu na podstawie oceny.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby staże były uznawane za doświadczenie zawodowe w procesie rekrutacji.

Artykuł 6

Wymogi przejrzystości

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby podmioty oferujące staże w swoich ogłoszeniach i powiadomieniach o naborze napisanych neutralnym płciowo i inkluzywnym językiem zamieszczali informacje o warunkach stażu, w tym o wynagrodzeniu, warunkach pracy, przewidzianych zadaniach oraz ubezpieczeniu zdrowotnym i od wypadków.
2. Podmioty oferujące staże podają informacje o zasadach rekrutacji, w tym o odsetku stażystów zatrudnionych przez podmiot oferujący staż po odbyciu stażu w ostatnich latach.
3. Podmioty oferujące staże nie mogą wymagać wcześniejszego doświadczenia zawodowego przy publikowaniu lub zamieszczaniu ogłoszeń o naborze na staże.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, by inspektorzy pracy zakazywali zastępowania stażem najniższych stanowisk lub stanowisk stałych.

Artykuł 7

Dialog społeczny i zaangażowanie zainteresowanych stron

1. Bez uszczerbku dla autonomii partnerów społecznych oraz zgodnie z prawem krajowym i praktyką państwa członkowskie zapewniają skuteczne zaangażowanie partnerów społecznych i innych odpowiednich zainteresowanych stron w opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie praw i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.
2. Stażyści muszą mieć dostęp do przedstawicielstwa pracowników, w tym związków zawodowych.

Artykuł 8

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy lub odpowiednich obowiązujących już przepisów dotyczących praw wchodzących w zakres stosowania niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach do dnia ... [trzy lata po dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy], a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.

Artykuł 9

Zakaz regresji i korzystniejsze przepisy

1. Niniejsza dyrektywa nie może być wykorzystana do ograniczenia istniejących praw stażystów i nie może stanowić odpowiedniej podstawy do obniżenia ogólnego poziomu ochrony przyznanej stażystom w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawo państw członkowskich do stosowania lub ustanawiania przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które są korzystniejsze dla stażystów, lub do popierania stosowania korzystniejszych dla stażystów postanowień układów zbiorowych bądź zezwalania na ich stosowanie.

Artykuł 10

Zbieranie danych, monitorowanie i ocena

1. Komisja publikuje wytyczne w celu zapewnienia jednolitego zbierania danych. Komisja monitoruje stosowanie tych wytycznych.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, by zbieranie danych dotyczących staży na szczeblu krajowym odbywało się zgodnie z wytycznymi Komisji, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie co roku przekazują Komisji zebrane dane.

Artykuł 11

Sprawozdawczość i przegląd

Do dnia ... [trzy lata od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja dokonuje oceny stosowania niniejszej dyrektywy i jej wpływu w praktyce oraz przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 12

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia ... [dwa lata od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy]. Państwa członkowskie bezzwłocznie powiadamiają o tym Komisję.
2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

Artykuł 13

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 14

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK II DO REZOLUCJI

Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram jakości staży

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 166 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Pierwsza zasada Europejskiego filaru praw socjalnych przewiduje, że każda osoba ma prawo do edukacji włączającej, charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą jej w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy. W zasadzie 3 Europejskiego filaru praw socjalnych podkreślono, że bez względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, każdy ma prawo do równego traktowania i równych szans, m.in. w dziedzinie zatrudnienia i edukacji.
- 2) Art. 14 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej stanowi, że każdy ma prawo do nauki i dostępu do kształcenia zawodowego i ustawicznego.
- 3) Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 ma na celu zapewnienie pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym na równi z innymi osobami w Unii i poza nią. W ramach tej strategii Komisja zobowiązuje się do zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości uczestniczenia w szkoleniach i zdobywania nowych umiejętności jako podstawowego warunku zatrudnienia i niezależności.
- 4) Staże podejmowane w celu zdobycia wykształcenia zwykle zapewniają konkretne doświadczenie wynikające z uczenia się poprzez praktykę w miejscu pracy dla studentów, łącząc wiedzę akademicką z doświadczeniem praktycznym, dając studentom możliwość znalezienia interesujących ich dziedzin zawodowych i zwiększając ich zdolność do zatrudnienia.
- 5) Jeżeli staże, w szczególności powtarzające się, zastępują stałe zatrudnienie – zwłaszcza najniższe stanowiska, które zazwyczaj oferuje się stażystom – pojawiają się koszty społeczno-ekonomiczne. Ponadto staże niskiej jakości, a w szczególności staże charakteryzujące się ograniczonymi treściami dydaktycznymi, nie tworzą zdolności do zatrudnienia stażysty i nie przynoszą korzyści żadnej ze stron. Koszty społeczne mogą powstać także w związku z niskopłatnymi lub bezpłatnymi stażami, które ograniczają szanse na karierę zawodową osobom ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji.
- 6) Istnieją dowody na związek między jakością stażu a rezultatem w zakresie zatrudnienia. Wartość stażu jako etapu przejściowego ułatwiającego zatrudnienie jest zależna od jego jakości pod względem treści dydaktycznych i warunków szkolenia. Wysokiej jakości staże motywują młodych ludzi do wejścia na rynek pracy, poprawiają perspektywy na przyszłość i stabilność psychiczną, poprawiają dopasowanie do rynku pracy, przynoszą bezpośrednie korzyści w zakresie produktywności i promują mobilność, zwłaszcza poprzez zmniejszenie kosztów poszukiwania i dopasowania zarówno dla przedsiębiorstw, jak i dla stażystów.
- 7) Dane wskazują, że w przypadku znacznej liczby staży brakuje powiązania między zadaniami a celami dydaktycznymi. Wysokiej jakości staż musi dostarczać rzetelnych i wartościowych treści dydaktycznych. Oznacza to, że musi on przewidywać określenie konkretnych umiejętności, które mają być zdobyte, nadzór i opiekę nad stażystą oraz monitorowanie jego postępów w trakcie stażu.
- 8) Zidentyfikowano także problemy w odniesieniu do warunków szkolenia, takie jak długie godziny pracy, brak zabezpieczenia społecznego, brak ubezpieczenia zdrowotnego i wypadkowego, jak również zwolnienia chorobowego, zagrożenia dla zdrowia, bezpieczeństwa i higieny pracy, niską rekompensatę bądź też jej brak, a także brak jasności co do warunków określonych w umowach o staż.

- 9) Staże podejmowane w celu uzyskania kwalifikacji edukacyjnych pozostają nieuregulowane w niektórych państwach członkowskich. Z powodu braku ram regulacyjnych lub instrumentu regulacyjnego lub też z powodu braku przejrzystości co do warunków szkolenia w ramach staży i co do ich treści dydaktycznych wiele podmiotów oferujących staż może wykorzystywać stażystów jako tanią czy nawet darmową siłę roboczą.
- 10) Wzmocnione i zaktualizowane ramy jakości staży będą wspierać poprawę warunków szkolenia oraz poprawę treści dydaktycznych staży. Główne elementy ram jakości staży to pisemna umowa o staż, w której wskazuje się cele dydaktyczne, godne warunki szkolenia, w tym wysokość wynagrodzenia zgodną z kosztami utrzymania, prawa i obowiązki, a także wymóg ograniczenia staży do rozsądnego czasu trwania.
- 11) Jedną z przyczyn niskiej jakości staży jest brak informacji; to problem znacznie powszechniejszy w przypadku staży niż w przypadku stałego zatrudnienia. Bardziej rygorystyczne wymogi przejrzystości dotyczące ogłoszeń lub powiadomień o stanowiskach stażowych napisanych neutralnym płciowo i inkluzywnym językiem poprawiają dostępność staży.
- 12) Kluczowe zainteresowane strony, takie jak partnerzy społeczni, związki studenckie, przedstawiciele studentów, organizacje młodzieżowe i usługi poradnictwa zawodowego przez całe życie, odgrywają kluczową rolę w opracowywaniu, wdrażaniu i monitorowaniu polityk i programów szkoleniowych. Współpraca między nimi mogłaby służyć zapewnieniu stażystom ukierunkowanych informacji o dostępnych możliwościach rozwoju kariery, o zapotrzebowaniu rynku pracy na umiejętności oraz o prawach i obowiązkach stażystów.
- 13) Jedną z możliwości jest zwiększenie mobilności transgranicznej stażystów w Unii. Brak godziwej rekompensaty stanowi przeszkodę w rozwoju transgranicznej mobilności stażystów, zwłaszcza dla studentów z grup w niekorzystnej sytuacji. Ponadto stwierdzono, że niektórym przyjmującym państwom członkowskim zdarza się napotykać problemy o charakterze administracyjnym i prawnym związane z mobilnością transgraniczną stażystów. W tym kontekście ważne są informacje o prawie stażystów do mobilności transgranicznej. Dzięki określeniu zasad i wytycznych mających służyć za punkt odniesienia ramy jakości staży ułatwiłyby także dostęp do staży transnarodowych.
- 14) Podmioty oferujące staże, które przestrzegają ram jakości staży, mogą otrzymać wsparcie finansowe z funduszy unijnych i krajowych. Oznacza to ewentualną partycypację w kosztach staży ponoszonych przez podmioty oferujące staże.
- 15) Parlament Europejski wielokrotnie potępiał praktykę bezpłatnych staży jako formę wyzysku młodych pracowników i pogwałcenie ich praw oraz wzywał do opracowania wspólnych ram prawnych zapewniających godziwe wynagrodzenie za staże w celu uniknięcia praktyk opartych na wyzysku.
- 16) Ramy jakości staży są ważnym punktem odniesienia dla określenia, czym jest wysokiej jakości staż.
- 17) Niniejsza decyzja powinna obejmować stażystów odbywających staż w celu uzyskania kwalifikacji edukacyjnych.
- 18) Stażyści objęci niniejszą decyzją powinni mieć dostęp do odpowiedniej rekompensaty określonej przez każde państwo członkowskie z uwzględnieniem krajowych warunków społeczno-gospodarczych i kosztów utrzymania. Powinna ona obejmować co najmniej podstawowe potrzeby życiowe, takie jak wyżywienie, zakwaterowanie i transport. Rekompensata powinna być finansowa lub w inny sposób uzupełniona świadczeniami rzeczowymi.
- 19) Z uwagi na charakter i cele niniejszej decyzji nie należy jej interpretować jako uniemożliwiającej państwom członkowskim zachowanie lub ustanowienie przepisów korzystniejszych dla stażystów.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Cele

Ramy jakości staży mają na celu poprawę:

- a) jakości staży podejmowanych w celu zdobycia wykształcenia, w szczególności w odniesieniu do aspektów dydaktycznych i szkoleniowych, jak również warunków szkolenia, co ma służyć ułatwieniu przejścia do zatrudnienia;
- b) dostępności takich staży, w szczególności w celu zwiększenia udziału młodych ludzi z grup w niekorzystnej sytuacji i osób z niepełnosprawnościami poprzez wdrożenie art. 2–13.

Artykuł 2

Zawieranie pisemnej umowy o staż

1. Państwa członkowskie wymagają, aby staże opierały się na pisemnej umowie zawartej na początku stażu między stażystą a podmiotem oferującym staż.
2. Państwa członkowskie wymagają, aby umowy o staż wskazywały cele edukacyjne, warunki szkolenia, odpowiednie wynagrodzenie zapewniane stażystcie przez podmiot oferujący staż stażu oraz prawa i obowiązki stron wynikające z mającego zastosowanie prawa unijnego i krajowego, a także czas trwania stażu.

Artykuł 3

Cele dydaktyczne i szkoleniowe

1. Państwa członkowskie promują najlepsze praktyki w zakresie celów dydaktycznych i szkoleniowych ustalanych wspólnie przez stażystę, podmiot oferujący staż i instytucję edukacyjną, aby pomóc stażystom w zdobyciu praktycznego doświadczenia i odpowiednich umiejętności. Zadania przydzielone stażystcie powinny umożliwiać osiągnięcie tych celów.
2. Państwa członkowskie zachęcają podmioty oferujące staże do wyznaczenia opiekuna dla stażystów, który poprowadzi ich przez przydzielone zadania, monitorując i oceniając ich postępy oraz zapewniając jednocześnie międzypokoleniowy transfer umiejętności.

Artykuł 4

Warunki szkolenia mające zastosowanie do stażystów

1. Państwa członkowskie zapewniają przestrzeganie praw, warunków szkolenia i dostępu do ochrony socjalnej stażystów zgodnie z mającym zastosowanie prawem unijnym i krajowym, w tym ograniczeń maksymalnego tygodniowego wymiaru czasu pracy, minimalnych dziennych i tygodniowych okresów odpoczynku, minimalnych uprawnień urlopowych, zwolnień chorobowych, praw do pracy zdalnej i dostępu do reprezentacji, a także zapewniają zgodność godzin i czasu trwania szkolenia z danym planem studiów, w przypadku gdy szkolenie i kształcenie mają być prowadzone jednocześnie.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby stażysty byli objęci ubezpieczeniem zdrowotnym i wypadkowym, a także zwolnieniem chorobowym zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.
3. Państwa członkowskie zapewniają stażystom objętym niniejszą decyzją dostęp do odpowiedniej rekompensaty, określonej przez każde państwo członkowskie z uwzględnieniem krajowych warunków społeczno-gospodarczych i kosztów utrzymania.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda część stażu odbywająca się zdalnie spełniała warunki szkolenia, była odpowiednio monitorowana przez opiekuna i w pełni wdrażała ramy jakości staży.
5. Państwa członkowskie zapewniają krajowym inspektoratom pracy i odpowiednim organom kanały zgłaszania niewłaściwych praktyk i nieodpowiednich warunków dla stażystów.

Artykuł 5

Prawa i obowiązki

Państwa członkowskie zachęcają zainteresowane strony do zadbania, by w umowie o staż określono prawa i obowiązki stażysty oraz podmiotu oferującego staż, w tym w stosownym przypadku zasady przyjęte przez ten podmiot w zakresie poufności i praw własności intelektualnej.

Artykuł 6

Okres trwania stażu

1. Państwa członkowskie zapewniają ograniczony okres trwania stażu, który co do zasady nie przekracza sześciu miesięcy, z wyjątkiem przypadków gdy uzasadniony jest dłuższy okres, biorąc pod uwagę praktykę krajową.
2. Państwa członkowskie wspierają praktykę określania w umowie o staż, że zarówno stażysta, jak i organizator stażu mogą ją rozwiązać za pisemnym powiadomieniem wszystkich stron, z zachowaniem okresu wypowiedzenia odpowiedniego ze względu na długość stażu i odpowiednią praktykę krajową.

*Artykuł 7**Uznawanie staży*

Państwa członkowskie zapewniają uznawanie, zatwierdzanie i poświadczanie wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych podczas staży zarówno przez podmiot oferujący staż, jak i instytucję edukacyjną.

*Artykuł 8**Dostępność staży*

1. Państwa członkowskie promują zwiększony dostęp do staży dla stażystów ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym dla stażystów z niepełnosprawnościami.
2. Państwa członkowskie dbają, aby miejsca pracy były przystosowane do potrzeb stażystów z niepełnosprawnościami.

*Artykuł 9**Wymogi przejrzystości*

Państwa członkowskie zachęcają podmioty oferujące staże do zamieszczania w swoich neutralnych pod względem płci i inkluzywnych ogłoszeniach o naborze i w reklamach informacji na temat warunków stażu, w szczególności w odniesieniu do wynagrodzenia, ubezpieczenia zdrowotnego i wypadkowego oraz oczekiwanych zadań, a także do dostarczania informacji na temat polityki rekrutacyjnej, w tym odsetka stażystów zatrudnionych w ostatnich latach.

*Artykuł 10**Stáže transgraniczne*

1. Państwa członkowskie ułatwiają transgraniczną mobilność stażystów w Unii między innymi poprzez doprecyzowanie krajowych ram prawnych staży oraz ustalenie przejrzystych zasad przyjmowania stażystów z innych państw członkowskich i wysyłania stażystów do innych państw członkowskich, a także poprzez ograniczanie formalności administracyjnych.
2. W przypadku obywateli państw trzecich odbywających staże w Unii państwa członkowskie ułatwiają stosowanie wobec nich ram jakości staży.
3. W przypadku mobilności poza Unią państwa członkowskie promują poszanowanie ram jakości staży w umowach między instytucjami edukacyjnymi a podmiotami oferującymi staże.

*Artykuł 11**Wsparcie finansowe*

Państwa członkowskie promują korzystanie z funduszy krajowych lub unijnych, takich jak Europejski Fundusz Społeczny Plus, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności, wśród podmiotów oferujących staże, które to podmioty przestrzegają ram jakości staży.

*Artykuł 12**Zbieranie danych, monitorowanie i ocena*

1. Komisja publikuje wytyczne dotyczące odpowiednich systemów monitorowania w celu zapewnienia jednolitego zbierania danych, aby umożliwić lepsze i porównywalne zbieranie danych dotyczących staży na poziomie krajowym.
2. Na podstawie wytycznych opublikowanych zgodnie z ust. 1 Komisja monitoruje, we współpracy z państwami członkowskimi, a w szczególności za pośrednictwem EMCO, postępy we wdrażaniu ram jakości staży zgodnie z niniejszą decyzją i analizuje skutki realizowanych polityk.

*Artykuł 13**Wdrażanie ram jakości staży*

1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki, aby jak najszybciej wdrożyć ramy jakości staży.
2. Do dnia ... [trzy lata od daty przyjęcia niniejszej decyzji] państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat środków podjętych zgodnie z niniejszą decyzją.

3. Państwa członkowskie promują aktywne zaangażowanie zainteresowanych stron, w szczególności partnerów społecznych, związków studenckich, przedstawicieli studentów, organizacji młodzieżowych oraz usług poradnictwa zawodowego przez całe życie, we wdrażanie ram jakości staży.

Artykuł 14

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 15

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący